

NOWY DZIENNIK

W Y D A N I E

10
GRUDNIA

W I E C Z O R N E

Hołd pamięci Prez. Narutowicza

Warszawa 16. 12. (A) Dziś, w 15-tą rocznicę tragicznej śmierci Pierwszego Prezydenta Rzeczypospolitej Gabriela Narutowicza, zostało o godzinie 10 rano odprawione uroczyste nabożeństwo za duszę Prezydenta w katedrze św. Jana. W nabożeństwie wziął udział rząd z premierem Składkowskim na czele, oraz marszałek Smigły - Rydz, jak również przedstawiciele społeczeństwa. Po nabożeństwie złożono wieniec od Pana Prezydenta Rzeczypospolitej i rządu na grobowcu Narutowicza w podziemiach katedry. Przy składaniu wienca obecny był także marszałek Smigły - Rydz.

O godzinie 11 rano ksiądz biskup prof. Szlagowski odprawił uroczyste nabożeństwo w zamienionej na kaplicę sali Kolonii Akademickiej, fundacji Domu Akademickiego im. Gabriela Narutowicza w Warszawie.

Punktualnie o godzinie 11 rozległ się w Warszawie głos syren fabrycznych. We wszystkich fabrykach została praca przerwana na 5 minut. Przez 5 minut robotnicy stali przy swoich warsztatach pracy z odkrytymi głowami w milczeniu, by w ten sposób uczcić pamięć Prezydenta Narutowicza. Na mieście stanęły autobusy i tramwaje na przeciąg 5 minut.

Niewiadomskiego z punktu widzenia dzisiejszej rzeczywistości polskiej. Podobnie czynią wszystkie organy prasy czerwonej, jak również ożonowej w komendzie płk. Miedzińskiego. Rządzony przez byłych endecków „Kurier Poranny” poświęca rocznicy kilka nie znaczących zdawkowych słów. Podobnie czyni „Polska Zbrojna”. Nigdzie nie pada nazwisko mordercy, ani też nie określa się środowiska politycznego, z którego on wyszedł. Wszystkie dzienniki endeckie oenerowskie wraz z konserwatystami rocznicę dzisiejszą przemilczają całkowicie.

Następnie wspomina „Dziennik Ludowy”, że ciekawość kół politycznych skupia się także wokół dzisiejszego posiedzenia Sejmu. Niewiadomo bowiem, czy marszałek Car zabierze głos w sprawie dzisiejszej rocznicy przy otwarciu posiedzenia. Nie możliwym jest, by zapomniał o niej. On to przecież był szefem kancelarii Prezydenta Narutowicza, przy nim to padły mordercze strzały i on wreszcie był pierwszym świadkiem oskarżenia w procesie Niewiadomskiego.

Cicho nad tą trumną...

Warszawa, 16. 12. (A) W związku z dzisiejszą rocznicą pisze „Dziennik Ludowy”: Milczenie prasy reakcyjnej wokół 15 rocznicy zamordowania Pierwszego Prezydenta Rzeczypospolitej nie zostało nawet dziś 16 grudnia przerwane.

Oficjalny i naczelny organ Ożonu „Gazeta Polska” ogranicza się do zamieszczenia wyjątków z broszury Józefa Piłsudskiego o Prezydencie Narutowiczu, nie dodając ani słowa od siebie, oraz nie oświeclając zupełnie sprawy mordercy

Czy król Jerzy VI. podpisze list pełnomocny pośła Irlandii adresowany do króla Włoch i cesarza Etiopii?

Plan De Valery, który stwarza niezwykłą kolizję

Londyn, 16. 12. (L) Pewne zakłopotanie wywołała w brytyjskich kołach rządowych wiadomość, ogłoszona przez de Valera, że nowy poseł Irlandii w Rzymie, akredytowany będzie przy królu włoskim i cesarzu Etiopii. W praktyce oznacza to uznanie przez Irlandię podboju Abisynii, dokonanego przez Włochy.

Według dotychczasowego prawa konstytucyjnego, w myśl statutu wstminsterskiego, listy pełnomocne posłów wszystkich dominiów do obcych krajów są podpisywane przez króla W. Brytanii. Listy pełnomocne nowego pośła Irlandii w Rzymie winny być podpisane przez króla Jerzego VI, ale powstaje konflikt praw-

no-polityczny, ponieważ W. Brytania dotąd odmawia uznania suwerenności włoskiej nad Abisynią.

Okazuje się, że de Valera nawet nie poinformował rządu brytyjskiego o swym zamiarze i dopiero obecnie sprawa ta będzie przedmiotem wymiany zdań między Londynem i Dublinem.

Krwawy napad terrorystyczny na sklep żydowski pod Warszawą

Warszawa, 16. 12. (A) Społeczeństwo żydowskie Warszawy zostało dziś wstrząśnięte wiadomością o strasliwym zamachu terrorystycznym, dokonanym znów przez bojówkę oenerowską. Dziś w nocy we wsi Czarna Mała obok Wołomina pod Warszawą przybyło do sklepu spożywczego Szulima Międzyzleskiego kilku osobników, którzy poprosili o papierosy. Kiedy obecna w sklepie żona Międzyzleskiego zażądała zapłaty,

strzelaninę.

Przerażona kobieta ukryła się za bufetem, co ją uratowało od strzałów. W tym momencie wszedł do sklepu syn Międzyzleskiego 16-letni Welwel. Wówczas terroryści oddali do niego kilka strzałów,

ciężko go raniąc, po czym rzucili go na podłogę.

i pod osłoną jej dymu zbiegli w kierunku Warszawy. 16-letniego Welwela Międzyzleskiego od-

wieziono do szpitala warszawskiego, gdzie w 2 godziny później zmarł.

W tym samym czasie jego brat 16-letni Chaim spowodował ujęcie na szosie między Wołominem a Warszawą

3 terrorystów, oddając ich w ręce policji.

Policja prowadzi dochodzenie. Nie ulega wątpliwości, że jest to zamach terrorystów oenerowskich, gdyż wskazuje na to sposób wykonania zamachu.

osobnicy wyjęli rewolwery, otwierając

Sensacyjny przebieg procesu lewicowców w Wilnie

Wilno. 16. 12. Od wczoraj toczy się przed Sądem Okręgowym w Wilnie proces tzw. „grupy Dembińskiego” skupiającej się przy piśmie „Poprostu” i „Karta” — które zostały zawieszone.

Henryk Dembiński, Stefan Jędrzychowski, Maria Żeromska, Władysław Borysiewicz i Icek Józef Chuss oskarżeni są o to, że w okresie czasu od roku 1935 do połowy 1937 na terenie Wilna i innych miejscowości Polski w celu zmiany przemocą ustroju państwa polskiego i oderwania od niego województw wschodnich weszli w porozumienie między sobą i z innymi osobami, zmie-

rzali do realizacji tych celów.

Oskarżeni wchodzili w skład redakcji — lub byli współpracownikami czasopism „Poprostu” i „Karta” albo też wchodzili w skład „Klubu dyskusyjnego inteligencji” na których terenie propagowali albo wyrażali sympatie dla sprecyzowanej w akcie oskarżenia działalności.

Jako pierwszy składał wyjaśnienia oskarżony Henryk Dembiński. Przedstawia on cel czasopism „Poprostu” i „Karta”, wyjaśnia jak należy rozumieć kontakty z komunistami, które były rzekomo tylko kontaktami dyskusyjnymi i tłumaczy swoją rolę w

klubie dyskusyjnym inteligencji. Następnie składa obszernie wyjaśnienia w sprawie 2-krotnego wyjazdu do Lwowa, gdzie brał udział w obchodzie ku czci Romain Rollanda i w zjeździe pracowników kultury. W związku z tym ostatnim oświetla moment, kiedy z trybuny przesłał pozdrowienie od zachodniej Białorusi dla Lwowa — stolicy zachodniej Ukrainy co stało się w swoim czasie przyczyną obszernej polemiki na łamach prawnie całej prasy polskiej. Tłumaczy, jak rozumie dyktaturę i precyzuje własne stanowisko do antysemityzmu i w ogóle mniejszości w Polsce. Z braku czasu nie chce przedstawiać własnej ewolucji ideowej od katolickiego „Odrodzenia” do PPS do której należy.

Drugi oskarżony Stefan Jędrzychowski — przyznaje, że walczył o demokrację, socjalizm i Polskę ludową. występuje on w mocnych słowach przeciw kursowi antysemickiemu, jaki zapanował w Polsce.

Czy także komuniści francuscy gromadzili broń dla wszczęcia rozruchów?

Zarzuty prasy prawicowej -- przedmiotem debaty w parlamencie

Paryż 16. 12. (A) Sprawa sensacyjnych rewelacji jakie swego czasu poczyniła prasa prawicowa na temat zbrojeń komunistów francuskich, jak również przygotowywanych

przez nich rozruchów, które miały wybuchnąć 15 listopada, znajdzie ostatecznie swój epilog w parlamencie. Deputowany prawicowy Gepiant, który opublikował na łamach

prasy dane, dotyczące przygotowań zbrojnych komunistów francuskich, wezwany przez ministra spraw wewnętrznych p. Maxa Dormoy do zakomunikowania mu tych informacji, oświadczył, że zamierza całą sprawę poruszyć publicznie na plenum Izby deputowanych. Dep. Gepiant, zgodnie ze swym oświadczeniem, złożył już w Izbie deputowanych odpowiednią interpelację.

Należy więc oczekiwać interesującej debaty, która winna wysświetlić czy obok składowania broni, magazynowanej przez tajne organizacje prawicowe, nie istnieją również — jak to sugeruje prasa prawicowa — tego rodzaju składy broni, zorganizowane przez komunistów.

Wyrok śmierci za szpiegostwo w Czechosłowacji

Praga. 16. 12. Okręgowy sąd karny w Pradze skazał 50-letniego Józefa Brandla, za zbrodnię zdrady tajemnic wojskowych, na karę śmierci.

Praga. 16. 12. Senat dla spraw zdrady wojskowej przy sądzie w Pradze skazał 19-let-

nego robotnika Adolfa Aulicha z Lamper-tic na 18 lat ciężkiego więzienia za zbrodnię zdrady wojskowej. Ponadto ten sam sąd skazał 3 małoletnich, każdego na 6 miesięcy więzienia za niedoniesienie o popełnieniu powyższej zdrady.

Front ludowy w Czechosłowacji

Praga. 16. 12. (D) Na posiedzeniu Centralnej Rady czeskich związków zawodów, uchwalono w myśl wskazań międzynarodowego związku zawodowego, przystąpić do jak najszybszego utworzenia frontu ludowego.

—<>—

Zatonął statek duński w drodze do Gdyni

Gdańsk 16. 12. (R) Duński statek żaglowo-motorowy „Allan” z ładunkiem złomu i śledzi zatonął w czasie jazdy z Kopenhagi do Gdyni, w pobliżu Trelleborga z powodu silnej fali. Załoga wraz z kapitanem została uratowana przez statek szwedzki „Oswin”.

B. szef Czerezwyczaiki - aresztowany

Moskwa 16. 12. (R) Według informacji z kół amerykańskich, Robinsonowie przybyli do Sowietów za fałszywymi paszportami. Fakt ten jakoby został stwierdzony przez wła-

dze amerykańskie. Kim są właściwie Robinsonowie i w jakim celu przybyli do Sowietów — nie wiadomo.

Roosevelt walczy z kryzysem

Prezydent U. S. A. który znów rozpoczął energiczną walkę z falą kryzysową, zagrażającą poważnie życiu gospodarczemu Stanów Zjednoczonych, odbywa ważną naradę ze swymi ministrami. Po lewej ręce prezydenta zasiada minister skarbu Morgenthau, po prawej — Cordell Hull, sekretarz stanu do spraw zagranicznych.

Ludzie, którzy żyją z wojny

Handlarze śmierci

(Korespondencja własna „Nowego Dziennika“)

LIZBONA, w grudniu.

Myszkuje po hotelach miast zachodnio-europejskich, a umiając przy tym patrzeć, można bez trudu wyłowić z hotelowych hallów, wind, restauracji, barów czy kawiarni zupełnie nowy typ gościa, specyficzny dla atmosfery niepokoju, rewolt i wojen. Spotkamy go napewno w berlińskim „Edenie“ czy „Adlonie“, paryskim „Louvois“, rotterdamkim „Weimarsze“, w luksusowych hotelach Biarritz, St. Jean de Luza, w marsylskim „Grand Hotelu“, w barcelońskim „Majesticu“, waleńcjańskiej „Victorii“, czy po „drugiej“ stronie w „Grand Hotelu“ Salamanki czy „Andaluzia-Palace“ Sewilli, czy wreszcie w lizbońskim „Avizie“ lub „Avenida-Palace“.

Czym się wyróżnia, jak go poznać?

Nie ma na to żadnego przepisu, żadnych znaków szczególnych, któreby wołały, że właśnie ten gość nie jest... gościem zwykłym, że nie jest ani turystą, ani handlowcem, czy bankierem ani dyplomatą czy „latającym reporterem“, chociaż wiele, bardzo wiele razy właśnie nosi na sobie skórę któregoś z tych ludzi. Że jednak jest tylko „ucharakteryzowany“, to już odgaduje się raczej intuicją, a potem — obserwując go uważnie, dojdiesz do wniosku, że intuicja — to wielka rzecz...

Ten nowy gość hotelowy, ten pan starannie, ale spokojnie odziany, właściciel eleganckich waliz, których z reguły nie zamyka, tak, że sprząając numer pokojówka może bez trudu przekonać się, jaka jest ich zawartość, ten pan, prawie nigdy nie targujący się o cenę hotelowego pokoju, ten pan cierpliwie godzinami wsiadający w hotelowych hallach, chętnie, ba — skwapliwie zawierający znajomości z każdym, kto nawinie się pod rękę, ten pan w restauracji hotelowej czy barze, w windzie czy czytelniku zawsze jednakowo uprzejmy, to albo... handlarz bronią, albo... „obserwator“.

Odróżnić jednego od drugiego stosunkowo łatwo. Pierwszy jest z reguły bardziej zajęty, więcej odwiedza go w hotelu klientów, częściej zamawia dla nich i dla siebie wystawne śniadania czy obiady, godzinami w hotelowym barze, w kłębach dymu tytoniowego, przy whisky, czy aperitiwach pertraktuje, targuje się, broni, to znów naciera, ze złością i niekłamną sympatią opowiada o zaletach swego towaru. Czasami, przez dymną zasłonę, przez stuk szkła, przez zwiewne melodie walców wie deńskich, sączące się z ukrytego gdzieś głośnika radiowego, przedrze się do naszych uszu strzęp rozmowy, jakiś fragment o pociskach, które... „bez trudu przebijają 20 mm pancierz i eksplodują wewnątrz czołgu z taką siłą, że nikt z załogi nie wyjdzie cały!“, to znów o samoczynnych wyrzutnikach bombowych, to o kapitalnie synchronizowanych... karabinach maszynowych. Jeśli zaintrygowani, żądni konfrontacji swych domysłów z rzeczywistością, zapytamy portiera hotelowego, kto jest ten miły, spakowany pan, pulchny i dziecięco niewinnie wpatrzony w kanały Rotterdamu czy palmy Lizbony, rozlokowane za oknami baru, usłyszymy, że to po prostu p. X — handlowiec, czy p. Y — inżynier i ani słowa o Vickersie, o Skodzie, o Kruppie, Schneider-Creusot, Zbrojówce, Boforsie.

Drugi ma więcej czasu i więcej sprężystości w ruchach. Możliwy nawet zaryzykować twierdzenie, że to musi być wojskowy ten pan, prowadzący w hotelu żywot beztrudnego turysty czy rentiera, od czasu do czasu tylko wyjeżdżającego „w teren“, aby zobaczyć... śliczny kościółek romański, rzymskie akwedukty, arabski meczet, ruiny osiedla Gallów czy inną jakąś osobliwość. Przywozi zwykle z tych podróży jakieś pakuneczki, jakieś drobnostki, które w tajemniczy sposób tego samego dnia znikają z hotelu i naprzód szukać ich w walizkach pogodnego turysty. Czy istotnie zachwycał się romańskim stylem, czy wzruszały go wieki spoglądające z nieskalanie pięknych łuków akweduktów? Wpatrywał się istotnie w piękną budowlę minionego imperium, ale tylko dlatego, że właśnie w tym momencie nad hiszpańskim „pueblo“ przelatywał klucz „bombowców“ czy

eskadra „myśliwców“. Patrzył na nie przez wizjer „Leici“. Tym samym wizjerem lustrował nie tyle romański kościółek, ile gotujący się do akcji w jego cieniu... dywizjon czołgów.

Wracając potem do swego hotelu spokojny, opanowany, można zaryzykować twierdzenie, że nawet znudzony. Oficer sztabu? Gdzieżby tam. Literat, zbierający materiał do pasjonującego romansu, który będzie rozgrywał się na tle hiszpańskiej tragedii, dziennikarz, kolekcjonujący fragmenty do sensacyjnych reportaży, turysta, dla którego w świecie, mniejszym od

pomarańczy, ostatecznie tylko Hiszpania może być odrobinę interesująca.

Pierwszy odkrywa przyłbicę tylko w specjalnych wypadkach, przy konkretnych transakcjach, drugi — nigdy. Trzeba uważnie im się przyglądać, bacznie kontrolować, aby upewnić się, że ci ludzie żyjący niby bohaterowie romansów filmowych, bez kłopotów pieniężnych, z pełnowartościowymi książeczkami czekowymi w kieszeniach, to nie zwykli ludzie, lecz — handlarze i eksperci śmierci. Do niedawna było ich pełno na półwyspie Pirenejskim i wszędzie tam, gdzie tym półwyspiem bardziej „konkretnie“ interesowano się. Dzisiaj — trochę odtajało. Płonień wojenny w Hiszpanii przysa, tłumy go zima, zato trzaska ku górze na Dalekim Wschodzie...

„Argus“.

Co zarzuca nota rządu brytyjskiego Japonii

Londyn 16. 12. (L) Agencja Reutera donosi: Brytyjska nota protestacyjna do rządu japońskiego zaznacza m. in. na wstępie, że ataki lotników i wojsk lądowych japońskich na okręty wojenne i statki handlowe brytyjskie, dokonane w dn. 12 grudnia w Wuhu i w pobliżu Nankinu, pociągnęły za sobą poważne następstwa. Po przytoczeniu szczegółów tych ataków, nota stwierdza zadowolenie rządu brytyjskiego z otrzymania w dn. 14 grudnia noty, w której rząd japoński wyraża głębokie ubolewanie z powodu tych ataków, i zapowiada, iż natychmiast wydane zostaną zarządzenia celem zapobieżenia powtórzeniu się podobnych wypadków oraz dodaje, że w odpowiedni sposób postąpi z winnymi i zapłaci odszkodowanie.

Rząd brytyjski zauważył jednak, że w notcie nie ma wzmianki o atakach na brytyjskie statki handlowe i dlatego żąda, aby wszystko, co jest powiedziane w nocie, odnosiło się również do tych ataków. Rząd brytyjski zwraca

szczególną uwagę na stwierdzenie, że rząd japoński postąpi w odpowiedni sposób z winnymi.

Odpowiednie bowiem ukaranie osób, odpowiedzialnych za poszczególne ataki wydaje się w rzeczywistości rządowi brytyjskiemu jedynym sposobem zapobieżenia na przyszłość podobnym atakom.

Rząd brytyjski czuje się jednak zmuszony

do przypomnienia poprzednich wypadków, kiedy rząd japoński wyraził żal z powodu ataków na obywateli brytyjskich oraz ich mienie i dawał zapewnienie iż poczynił odpowiednie kroki, aby zapobiec ich powtórzeniu. Należy tu przypomnieć atak na brytyjskiego ambasadora w Chinach, następnie atak na samochody, w których jechali brytyjscy oficerowie, ataki na brytyjskich obywateli i żołnierzy, podczas obrony Szanghaju oraz inne podobne wypadki. Równocześnie należy przypomnieć niejednokrotnie powtarzane zapewnienia rządu japońskiego o jego intencjach pełnego respektowania interesów trzecich mocarstw w czasie obecnego konfliktu w Chinach.

Jest rzeczą jasną, że

przedsięwzięte dotychczas przez rząd japoński kroki nie zapobiegają tego rodzaju atakom.

i dlatego rząd brytyjski zmuszony jest zażądać, jakie obecnie zostaną wydane zarządzenia, mające na celu położenie ostatecznego kresu wypadkom, o których była mowa.

Tokio 16. 12. (R) Ambasador brytyjski Craigie wręczył ministrowi spraw zagranicznych Hirocie notę, wysłaną do rządu japońskiego wczoraj z Londynu. Prasa japońska wyraża nadzieję, iż Londyn i Waszyngton należycie ocenią dobrą wolę rządu japońskiego.

„Siła nie mieści się w ramach polityki rządu U. S. A.“

Waszyngton 16. 12. (R) Sekretarz stanu Hull oświadczył na konferencji prasowej, iż rząd amerykański nie brał i nie bierze pod uwagę wspólnej demonstracji ani jakiegokolwiek innej akcji floty w związku z incyden-

tem na rzece Yang - tse. Dalej wyjaśniono w wysokich sferach, że siła nie mieści się w ramach ogólnej polityki rządu amerykańskiego, dążącego do zakończenia konfliktu chińskiego.

Szef japońskich operacji powietrznych odwołany z Chin

Londyn, 16. 12. (L) Z Tokio donoszą: Zgodnie z danym przyrzeczeniem ukarania oficerów odpowiedzialnych za bombardowanie kanonierki amerykańskiej „Panay“, rząd japoński od-

wołał szefa operacji powietrznych kontradmirała Mitsumani, który zostanie zwolniony ze swego stanowiska.

Zaostrzony wyrok

Poznań 16. 12. Sąd Apelacyjny w Poznaniu rozpatrywał sprawę b. dyrektora spółdzielczego banku rzemiosła w Poznaniu Zenona Zaborowskiego, oskarżonego o nadużycia, przywłaszczenie i oszustwo. M. in. Zaborowski odpowiadał za dopuszczenie do dublo - weksli, puszczanie w obieg gwarancyjnych weksli cechu siodlarzy, za bezprawne korzystanie z bezprocentowego kredytu i wypłacenie sobie gratyfikacji bez uchwały

rady nadzorczej, przywłaszczenie sobie kasy banku 2.300 zł. skupywanie pretensji do „domu rzemieślniczego“ w Poznaniu za polewę ceny i odstępowanie ich bankowi, którego był dyrektorem, za pełną cenę.

Sąd Apelacyjny skazał Zaborowskiego, po zastosowaniu amnestii, na łączną karę 2 lat i 6 miesięcy więzienia, podwyższając w ten sposób wyrok Sądu Okręgowego, który opiewał na łączną karę 1 rok i 3 mies. więzienia. Równocześnie Sąd wydał nakaz aresztowania Zaborowskiego.

ZGRZYTY NAD TRUMNĄ

**Nietakt studentów endeckich w Wilnie
wobec pogrzebu błp. prof. Rosego ---
Godne stanowisko profesorów**

WILNO, w grudniu.

Nie chciało się pisać o tym pod świeżym wrażeniem. Podczas pogrzebu bł. p. prof. Maksymiliana Rosego w Wilnie było za dużo przykrych momentów, które profanowały Jego pamięć jako człowieka, Żyda i profesora. I dla czei Zmarłego należało odłożyć pisanie o tym pogrzebie, aż nie zostanie pochowany na zaszczytnym starym cmentarzu żydowskim w dalekim Krakowie.

Należy przyznać, że władze uniwersyteckie (Rektor, Senat Akademicki i Dziekan) uczyły Zmarłego według przyjętego tradycyjnie ceremoniału: żałobne klepsydry na ulicach i w Uniwersytecie, nekrologi w prasie, zawieszenie wykładów na wszystkich wydziałach, w dzień pogrzebu, chorągwie żałobne powiewające nad gmachem Uniwersytetu, wieńce, uroczystość żałobna na dziedzińcu Uniwersytetu z pełnymi uczuciami i sentymentami przemówieniami Rektora Księdza Prof. Wóycickiego i Dziekana Prof. Hillera i t. d. Zal należy jednak mieć do władz akademickich, które tak starannie dbały o zatarcie śladów pochodzenia Zmarłego, unikając nawet przyjętej formy oznaczania wyznania Zmarłego („błogiej pamięci”) zarówno w nekrologach jakoteż w mowach żałobnych. Skoro bowiem Zmarły publicznie przyznawał się do żydostwa przez całe swe życie, należał do Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Wilnie i jako taki spełniał swój obowiązek, opłacając doroczną składkę na potrzeby Gminy, było przecież niewłaściwym ukryć Jego wyznanie jako coś, o czym nie należy mówić.

W niesłychany jednak dotąd sposób demonstrowała przeciwko Zmarłemu cała zorganizowana polska młodzież akademicka Uniwersytetu Wileńskiego.

Według bowiem tradycji, w wypadku zgonu profesora, organizacje akademickie bądź ogólne, bądź też wydziałowo-naukowe ogłaszają w swoim imieniu tę żałobną wieść. Tym razem zaś nie znalazła się żadna polska organizacja akademicka, nie wyłączając nawet „Koła Medyków Polaków”, czyli uczniów Zmarłego, którzy się odczuwała z powodu Jego zgonu. Studenci-medycy nie złożyli nawet na trumnie swego zasłużonego nauczyciela wieńca i prócz jednostek nie widziano ich na pogrzebie Tego, który im tyle wiedzy i serca oddał. Ze szczerym rozgoryczeniem opowiedział mi pewien historyk-Polak, który jako wdzięczny pacjent Zmarłego przybył na pogrzeb, że z grupy studentów endeckich, którzy stali na chodniku i z uśmiechem przyglądali się ciągnącemu pochodowi żałobnemu, padło pod jego adresem: „Hańba dla Polaków na pogrzebie Żyda”.

Trumnę nieśli na swoich plecach asystenci Zmarłego, niżsi funkcjonariusze Kliniki oraz studenci-Żydzi. Nie zgłosił się żaden student-Polak. Nic też dziwnego, że, gdy tylko wniesiono trumnę na dziedzińiec Uniwersytetu, zamknięto bramę i nie wpuszczano więcej nikogo, bojąc się jakiegokolwiek niewłaściwego wystąpienia, oraz, że w czasie uroczystości żałobnych na dziedzińcu w pobliżu Uniwersytetu był skon-sygnowany większy oddział policji „w ostrym pogotowiu”.

W obwieszczeniu żałobnym, wywieszonym na Uniwersytecie, Rektor wezwał był młodzież akademicką do przybycia na dziedzińiec Piotra Skargi, by wziąć udział w uroczystości żałobnej wobec trumny Zmarłego Profesora. W programie tej uroczystości zapowiedziany był m. in. udział Chóru Akademickiego, który miał wykonać pienia żałobne. Chór kategorycznie jednak odmówił swego udziału w uroczystości. Nie pomogły nawet prośby Prof. Czeżowskiego, Kuratora Chóru — Chór uporeczywie obstawał przy swoim.

Niezmiernie też przykry był moment na uroczystości, gdy Dziekan Hiller zakończył swoje przemówienie żałobne i wedle zwyczaju przy-

szła kolej na przemówienie przedstawiciela młodej akademickiej. Rektor czekał, — ale nikt spośród Zmarłego uczniów-chrześcijan się nie zgłosił. To też szczególnego znaczenia nabrały słowa, którymi w imieniu Koła Medyków Żydów zęgnął następnie z krążanka uniwersyteckiego zwłoki Zmarłego student Mojżesz Janow. Warto to przemówienie przytoczyć in extenso:

„Nauczycielu, Nielitościwy los zabrał nam Ciebie w chwili, gdy byłeś w rozkwicie swej pracy naukowej, wtedy, gdy najwyżej podniósł się i honorem okrył sztandar nauki polskiej, gdy oczy świata i Polski całej na Twe badawcze prace zwrócone były, gdy nas, uczni Twoich, czarował piękniem słowa Twego, Twoją myślą i wiedzą głęboką.

O odchodzisz. Lecz duch nauki Twojej na zawsze wśród nas pozostanie. Śmierć potrafi być bezlitosną, lecz nie potrafi wydrzeć z serca i umysłów naszych tej świetlanej aureoli, którą Osoba i wiedza Twoja otoczone były.

O odchodzisz, lecz pomnika dorobku naukowego, który Sobie wystawiłeś, żadna siła zniszczyć nie potrafi.

Ostatni Swoją wykład zakończyłeś słowami: „Teraz rzeczywistością dla was jestem lecz gdy wyjdę i oczy zamkniecie będę dla was tylko wyobraźnią”. Teraz rzeczywistość odchodzisz, lecz my oczy mamy otwarte i dla nas nazawsze rzeczywistością pozostaniesz.

My, medycy Żydzi, przyszlismy, by Ci hołd oddać ostatni, my, którzy najboleśniej brak Twój odczuujemy jako opiekuna Koła naszego. Składamy hołd Tobie, który w dzisiejszych czasach, pełnych trosk i udręki nie tylko dla nas, ale i dla Ciebie, niosłeś nam wyrazy otuchy i pocieszenia, wierząc w zwycięstwo kultury i nauki, wierząc w piękno serca i umysłów ludzkich.

Dotknęci tragiczną wiadomością na ostatnim wykładzie, wszyscy słuchacze Twoi bez różnicy wyznania i narodowości kornie przed Tobą schyliłi czoła.

Zęgnam Cię w imieniu Medyków Żydów i nad grobem Twym składam przysięgę wierności Nauce ku pożytkowi całej, całej ludzkości.

Cześć Twojej pamięci!”

Na dziedzińcu Uniwersyteckim byli licznie zebrani profesorowie Uniw., asystenci, studenci Żydzi i przedstawiciele społeczeństwa żydowskiego, którzy w skupieniu wysłuchali przemówień. Nie mogę nie przytoczyć faktu, który świadczy o moralnym poziomie studentów endeckich. Otóż w czasie przemówienia Rektora Księdza Wóycickiego, gdy wypowiadał słowa: „Okrutna śmierć zabrała nam idealnego człowieka, kolegę i wychowawcę”, student endeck, który się znalazł na dziedzińcu nie zaważał się odezwać: „Nie wstydzę się przyznawać do koleżeństwa z Żydem”. Były podobne incydenty jeszcze o wiele gorsze, o których lepiej jednak nie pisać.

Jako protest przeciwko temu, że Chór Akademicki odmówił swego udziału w uroczystości pogrzebowej, Prof. Czeżowski, jeden z światłych profesorów Uniwersytetu wileńskiego, rzekł się dalszego kuratorstwa Chóru.

W sposób godny zareagowali profesorowie Wydziału Lekarskiego na demonstrację wobec ich zmarłego Kolegi przez medyków-chrześcijan. Otóż w sobotę, dnia 11 grudnia w auli kolumnowej Uniwersytetu miała się odbyć uroczystość udzielenia absolutorium medykom 6 roku studiów, kończącym w tym roku naukę, oraz odebranie od nich przysięgi lekarskiej. Według zwyczaju Uniwersytetu Wileńskiego, uroczystość ta odbywa się okazale: rozsyła się specjalne zaproszenia do rodzin i znajomych absolwentów, absolwenci otrzymują kwiaty od swoich bliskich, profesorowie przybijają w togach, zostają wygłoszone okolicznościowe przemówienia i wreszcie odbywa się w serdec-

Kanonierka „Panay”

Świat boi się wojny

Rzecz ciekawa, czy kanonierka „Panay” dostąpi kiedyś tego zaszczytu, że przejdzie do historii, jak np. niemiecka kanonierka „Panther” która w roku 1911 wpłynęła do portu marokańskiego. Kanonierka „Panther” o mało co nie stała się przyczyną wybuchu wojny. Wspólnym wysiłkiem dyplomacji całego świata udało się zażegnać nadciągającą burzę dziejową, co prawda tylko do r. 1914.

Czy będzie to prognostykiem i dla sprawy kanonierki „Panay”?

Na razie nic nie wskazuje na to,

aby Stany Zjednoczone miały się zbytnio przejąć sprawą zatopienia tej kanonierki i tragicznym zgonem blisko 100 ofiar, które zatoneły w nurtach chińskiej rzeki.

Nastąpiły już oficjalne przeprosiny i wyrazy żalu Japonii; spodziewać się jeszcze należy jakichś kroków protestacyjnych, jakichś bardzo głośnych i gniewnych słów, ale z tego wszystkiego już teraz widać, że na razie przynajmniej

na słowach, pogroźkach i odszkodowaniu, czyli pieniądzech się skończy.

Wojny między Stanami Zjednoczonymi a Japonią z powodu kanonierki „Panay” — nie będzie.

Mimo wszystko daje to niemało do myślenia tym którzy przepowiadają, że pożar wojenny ogarnie niebawem cały świat. Już wielokrotnie zwracano uwagę na te różne wypadki i wydarzenia, które by w dawniejszych epokach historii napewno musiały wywołać konflikt wojenny, a które dzisiaj nie mają bezpieczeństwa powszechnego. Jedną Hiszpanią mogłaby np. w drugiej połowie XIX w. rozpalic żagiew wojny w paru miejscach kontynentu europejskiego. Zatopienie przez jakieś państwo wojujące kanonierki wojennej potężnych Stanów, to jedno byłoby niegdyś wystarczyło na obudzenie boga wojny.

Ale dzisiaj ten bóg śpi — chce spać.

Nie docenia się mimo wszystko tego wielkiego zmęczenia, jakie dotychczas jeszcze ciąży nad całą ludzkością po straszliwej rzezi lat 1914—1918. — Przecenia się może tym samym i tę grozę wojny jaka rzekomo wisi nad całym światem...

W całej jednak tej historii z kanonierką „Panay” jest jedna rzecz zastanawiająca, na którą należy zwrócić uwagę

Oto dyplomacja japońska robi wrażenie istotnie zmartwionej z powodu całego tego incydentu. — Pośpiesznie i żarliwie ambasadorzy japońscy w całym świecie usiłovali i usiłują zatrzeć wrażenie tego ponurego epizodu.

Natomiast japońskie kola wojskowe zachowały w całej tej sprawie... olimpijski spokój

Z ich strony nie padło ani jedno słowo przeproszenia, ani jedno zapewnienie, że coś podobnego już się nie powtórzy... Słusznie też pisze paryski „Temps” że armia japońska zdeptała umowy pod pisane przez dyplomację japońską i dopuściła się prawdziwych aktów zbrojnej napaści na okręty, płynące pod banderą Stanów Zjednoczonych

Tak, to deptające przez armię japońską umów, podpisanych przez dyplomację, to jest napewno ten czynnik zupełnie nieobliczalny, z którym trzeba się liczyć przy ocenie sytuacji na Dalekim Wschodzie.

Świat cały boi się wojny i chce pokoju, czyż jednak można przewidzieć do czego dąży naprawdę armia japońska, sprawująca obecnie w Japonii władzę prawdziwie dyktatorską?

cznej atmosferze bankiet koleżeński z udziałem wszystkich absolwentów i profesorów. Na ostatnim zaś posiedzeniu Rady Wydziałowej zapadło postanowienie, że z powodu nie wzięcia udziału większej części medyków demonstracyjnie w pogrzebie Zmarłego Prof. Rosego, profesorzy nie wezmą udziału w uroczystości udzielenia absolutorium medykom. Rzecz jasna, że w tych warunkach uroczystość, po raz pierwszy zresztą odkąd wskrzeszony Uniwersytet istnieje, wcale się nie odbyła.

Zgon i pogrzeb bł. p. prof. Maksymiliana Rosego odsłoniły całą tragedię uczonych żydowskich w Polsce w obecnej ciężkiej dobie. AS.

Bl. p.

IGNACY EHRENPREIS

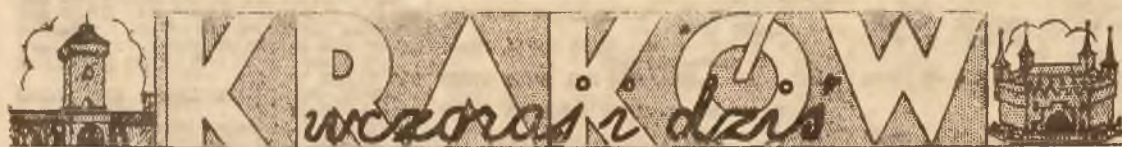
Przemysławiec

zmarł po długich i ciężkich cierpieniach dnia 16-go grudnia 1937 r.
przeżywszy lat 64.

Pogrzeb odbędzie się na cmentarzu żydowskim przy ulicy Miodowej,
w niedzielę, dnia 19-go grudnia 1937 r. o godz. 12-30 w południe.

Żona, Córk, Zięciowie i Wnuki.

Uprasza się o zaniechanie składania wizyt kondolencyjnych.

Adwokat na ławie oskarżonych za zniesławienie sędziego

W krakowskim Sądzie Okręgowym rozpoczął się dziś trzeczdnioowy proces o zniesławienie. Na ławie oskarżonych zasiadł adwokat z Krzeszowic dr Julian Harbut, oskarżony o zniesławienie sędziego Sądu Grodzkiego dr Adolfa Jolles - Jelińskiego.

Obszerny akt oskarżenia obejmuje całość kształtu akcji, prowadzonej przez adwokata dr Harbuta przeciw sędziemu. Dochodzenia

stwierdziły, że zarzuty postawione sędziemu są bezpodstawne i w tym stanie rzeczy dr Harbut został oskarżony o zniesławienie.

Dzień dzisiejszy poświęcony jest odczytaniu aktu oskarżenia i przesłuchaniu oskarżonego. Jutro zeznawać będą świadkowie. Wśród powołanych do rozprawy świadków znajduje się wielu sędziów i adwokatów.

Wybrał się na polowanie i zastrzelił człowieka

Przed sądem krakowskim odpowiada dziś za zabójstwo Jan Rejdych z Karniowic w powiecie chrzanowskim. Rejdych wybrał się pewnego dnia z dubeltówką do lasu, gdzie napotkał niejakiego Franciszka Bartosika.

Miedzy Rejdychem a Bartosikiem dochodziło nieraz do awantur. I tym razem pow-

stała sprzeczka, w czasie której Rejdych strzelił do Bartosika z dubeltówki, trafiając go w szyję i powodując jego śmierć.

Rejdych tłumaczy się, że działał w obronie własnej, gdyż Bartosik strzelił pierwszy do niego, ale nie trafił. Wyrok zapadnie w godzinach popołudniowych.

Krwawy napad bandycki w powiecie gorlickim

Urząd Śledczy w Krakowie został dziś rano powiadomiony o krwawym napadzie bandyckim, jakiego dokonano ubiegłej nocy w powiecie gorlickim.

W Rzepienniku Strzyżowskim, do mieszkania Anny Pocięchy, wdowy zamieszkałej tam wraz z synem i córkami wtargnęło przez dach trzech osobników.

Bandyci sterroryzowali mieszkańców, a jeden z napastników strzelił z rewolweru, raniąc ciężko w brzuch 27-letniego Klemensa Pocięchę.

Jedna z córek zdołała w trakcie napadu wyskoczyć przez okno i zaalarmowała sąsiadów, tak, że bandyci zbiegli, nie zabierając niczego.

Uczony portugalski u trumny Marszałka

W dniu wczorajszym bawiący w Krakowie uczony portugalski prof. Fernando de Silvea złożył w obecności prof. A. Krzyżanowskiego hołd i wieniec w krypcie Pod Wieżą Srebrnych Dzwonów u trumny Marszałka Piłsudskiego. Następnie uczony portugalski w towarzystwie prof. Komorowskiego zwiedzał zabytki Krakowa.

Ferie na U. J.

Z dniem dzisiejszym rozpoczęły się na U. J. i innych wyższych uczelniach ferie z okazji nadchodzących świąt Bożego Narodzenia. Młodzież akademicka tłumnie opuszcza Kraków.

Kolej linowa w Krynicy -- gotowa

Budowa kolei linowej w Krynicy jest już ukończona. Wagony zainstalowano na szynach i włączono prąd elektryczny.

Dziś zjeżdża do Krynicy ministerialna komisja odbiorcza, która zbada urządzenia oraz odda kolej do użytku zimowego. Uroczyste otwarcie odbędzie się, zgodnie z zapowiedzią, w dniu 19 bm.

Pierwsza lux-torpeda do Warszawy

Wczoraj po raz pierwszy odeszła w godzinach popołudniowych z Krakowa do Warszawy lux-torpeda, jaka stale kursuje między

na naszych
KORRESPONDENTÓW

Kronika tarnowska

ZGON ZASŁUŻONEGO PREZESA STOWARZYSZENIA KUPCÓW BŁ. P. JOZEFA HEUMANA.

We środę dnia 15 bm. zmarł długoletni prezes Stowarzyszenia Kupców i Przemysłowców w Tarnowie błp. Józef Heuman przeżywszy lat 69. — Zmarły był chlubą żydostwa tarnowskiego. Reprezentował godnie kupiectwo żydowskie, którego był orędownikiem i obrońcą. Błp. Józef Heuman był też czynny we wszystkich prawie instytucjach gospodarczych i handlowych i cieszył się pełnym zaufaniem zarówno sfer żydowskich jak i nieżydowskich, przy czym odważnie i mężnie umiał stanąć w obronie zagrożonej egzystencji żydowskiej, ilekroć zaszła ku temu potrzeba. Pracował aktywnie w Organizacji Syjonistycznej — służąc jej radą, słowem, piśmem, nie szczędząc grosza na cele syjonistyczne i humanitarne. Był nie ocenionym współpracownikiem w żydowskiej Gminie Wyznaniowej, służył miastu jako asesor miejski za poprzedniej Rady miejskiej, był prezesem i duszą Zarządu Towarzystwa Eskontowego, był prawdziwym opiekunem i prezesem Rady Nadzorczej Związku Kredytowego, a dowodem zaufania, jakim darzyło Go społeczeństwo polskie — było mianowanie Zmarłego cenzorem Banku Gospodarstwa Krajowego. Ze śmiercią błp. Józefa Heumana schodzi do grobu wzorowy obywatel Państwa i wierny Żyd. To też śmierć błp. Józefa Heumana wywołała szczery żal wśród wszystkich sfer obywatelstwa tarnowskiego i głęboką żałobą okryła żydostwo tarnowskie, które szczególnie boleśnie odczuwa stratę, jaką poniosło przez śmierć błp. Józefa Heumana, dając temu wyraz w szeregu zebrań żałobnych.

I tak już w dniu śmierci tj. we środę dnia 15 bm. odbyło się żałobne posiedzenie Zarządu Stow. Kupców i Przemysłowców, na którym przemówili pp. Samuel Dintenfass i mgr H. Spielman. Odbyło się też posiedzenie żałobne Zarządu i Rady Nadzorczej Towarzystwa Eskontowego, na którym przemówił p. dyr. Leopold Schinagel, następnie odbyło się w tymże dniu posiedzenie Zarządu i Rady Nadzorczej Związku Kredytowego na którym przemówienie wygłosił p. Wolf Götzler i H. Holländer. W końcu odbyło się żałobne posiedzenie Komitetu Lokalnego Org. Syjon. w Tarnowie w którym wzięły udział wszystkie frakcje syjonistyczne, a na którym po przemówieniu prezesa dr Chometa uczczono pamięć Zmarłego 1-minutowym milczeniem. Gmina Żydowska ofiarowała grób honorowy dla pochowania Zmarłego a pogrzeb odbył się dziś we czwartek o godz. 14 pop. przy masowym udziale społeczeństwa żydowskiego.

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

Czwartek: „Walący się dom“ M. Morozowicz-Szczepkowskiej.

REPERTUAR KINOTEATRÓW

ADRIA: „Brutał“ (W. Mc. Langlen) i „Brzdąc“ (Lucien Baroux).

APOLLO: „Statek Niewolników“ (Wallace Beery, Warner Baxter, Józef Schildkraut).

ATLANTIC: „Legia zatracęńców“ (F. Mac Murary, Parker) i „Doróżka Nr 13“ (Sielan-ski, Andrzejewska).

BAGATELA: „Barkarola“ (film niemiecki).

PROMIEN: „Książątka“ (Lubińska, Bodo, Sielański).

STELLA: „R. 107 wzywa pomocy“ i „Mściwy jeździec“.

SZTUKA: „Zabronione szczęście“ (Merle Oberon).

WANDA: „Królowa Wiktorja“ (Anna Neagle, UCIECHA: „Nieusprawiedliwiona godzina“.

Katowicami a Warszawą. Wagon ten przejeżdża między Krakowem a stolicą przebywając będzie w ciągu 4 godzin.

Wywody w procesie komunistycznym

W procesie komunistycznym, jaki toczy się przed krakowskim sądem przysięgłych, rozpoczęły się dziś wywody stron. Pierwszy zabrał głos na dzisiejszej rozprawie prokurator dr Ojrzanowski.

PEŁNA TABELA LOTERII

z dnia 15 grudnia

I i II ciągnięcie

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana zł. 5.000 na nr.:

Zł. 15.000 na nr. 186398
Zł. 5.000 na nr. 82709 85526 111051 164532
Zł. 2.000 na nr. 112818 153544 173551

179149

Zł. 1.000 na nr. 59556 67903 103492 154096

Zł. 500 na nr. 15196 45701 48289 53889

89328 98223

Zł. 400 na nr. 14327 49476 54202 54639

56529 80277 94822 101568 110891 111772 117492

119267 138233 152058 168542

Zł. 300 na nr. 6714 22308 24266 28202 39647

43069 45278 47398 54171 63708 70616 85632

86263 97836 10425 135224 142621

Zł. 250 na nr. 18 319 1158 3361 5823 9648

10740 12452 15604 21869 25912 30137 30181

31076 36233 37041 37125 38244 41991 45328

55627 75384 77268 80378 82082 93698 109489

110376 115281 119225 120802 127569 129539 135638

140067 153117 160305 169041 173992 178598 180602

181414 189566 192410

Wygrane po 200 zł

87 378 767 997 1614 2032 339 861 986

33469 4056 820 5419 26 535 827 6215 553

7182 312 8099 9198 290 628 74

10120 71 233 447 743 822 11171 649

12390 14108 300 99 15058 199 243 16015

231 414 592 654 17181 781 19456

22044 244 386 515 23075 277 482 502

24199 25134 26081 281 383 427 42 947

27314 72 29466 613

31046 859 94 32707 69 78 89 33507 33

872 932 34356 680 928 38 35715 36052 856

906 63 37458 806

38137 380 906 39277 591

40304 42 41018 368 42618 804 54 43674

44486 736 45293 814 46548 802 48215 88

703 49339 686

50187 312 51281 580 52275 53232 79 571

54184 650 877 55075 555 56028 159 318

502 698 994 57439 58328 702 59992

60643 944 61080 122 53 418 591 771 865

63007 470 564 800 64270 483 351 94 65224

651 66066 648 67003 30 158 290 600 88

800 56 68482 524 27 732 82 848 69992

70139 268 418 50 71221 664 843 72593

73221 74241 485 75320 733 854

76446 77158 213 78960 79749

80594 81497 82290 585 83130 602 866 908

84636 48 72 755 85603 910 60 86243 510 611

87058 181 624 758 832 89396 804 93

90006 823 624 913 91158 842 92518 935

70 93074 261 511 85 94254 702 903 87 95296

636 931 96301 433 808 97340 98222 472 848

99175 200 532 756 71 88 930

100000 301 814 21 101175 202 59 481 774

94 102145 229 350 650 103103 496 104877

105139 401 644 80 712 106020 107072 99

816 46 108208 794 109567 83 758 831

110064 238 700 111088 806 26 82 112587

113384 799

114934 115325 48 57 566 116798 42 117054

626 118014 230 632 852 119173 306 19 419

921 64

120249 375 801 121662 925 122382 546

123327 124065 272 125302 810 126031 338

499 729 127127 801 929 128166 381 465

129026 86 885 956

132729 133601 76 134094 304 91 434 972

135351 537 136190 137525 138080 837 902

139108 18 457 645 761

141133 561 142571 693 994 143424 510

144042 145167 394 18 146669 147374 795

148316 652 801 149239

151312

152160 79 741 153098 152 549 154035

42 867 155091 489 156047 173 762 157141

236 569 158383 442 564 964 159295 989

160277 620 735 816 930 161908 97 162444

521 832 163881 164352 401 51 78 165059

187 728 166351 889 167011 759 833 65

168417 169464 525 906

171018 611 937 172358 612 957 86 174848

57 61 175816 68 176452 522 177337 178365

435 179313 594

180433 702 181394 690 183016 30 267

184160 471 970 185123 606 9 186543 651

826 67 960 187016 150 530 189804

190416 803 191944 192328 49 794 193302 751

897 194463 794

Wygrane po 50 zł

391 2529 3261 4245 951 5711 6009 674

347 7053 867 8228 67 716 844

10227 51 504 11911 12542 698 13386 866

14262 638 15219 16263 927 17632 704 645

18726 71 19716

20912 22419 23264 571 24855 940 94

25246 750 26083 355 44 27789 28664 29456

653

30066 629 31199 32040 171 274 546 33094

749 922 34054 824 35400 40 503 804 36017

888 92 37043 494

38684

40072 214 765 41022 98 42535 43382 44462

565 643 750 46097 420 638 706 52 47498 533

48326 489 541 848 49048 54 387 455 74 804

50828 51098 525 936 76 53558 920 54922

55588 631 708 15 56184 412 57044 58277 478

905 59009 330 -58 789

80019 718 81189 325 877 82573 891 955 83381

84303 822 85065 80 184 379 68122 591 604 67340

68888 69179 243 54 891 937

70976 71052 850 72251 353 426 50 73636

95 899 74258 714 75 75616 989

72722 78009 949 79343

80263 340 410 58 81717 998 82219 83092

103 924 84058 599 87674 829 41 88307 8

89150 300 503 752

90278 399 876 91814 92376 676 93095 147

282 95343 520 919 96011 803 97389 479

98119 708 99215 401

100004 127 425 101382 102488 637 41 857

103338 104369 762 105905 106427 525

107423 51 108352 402 684 819 109184

110189 257 406 521 111696 895 112020

76 712 113132 407

114115 591 115151 212 448 600 709 116987

117154 416 118047 211 34 680 89

120285 463 715 999 121749 803 122017

815 123311 768 124523 906 125450 540 91

859 126075 627 33 127104 351 859 129098

447 669

130116 572 131121 132759 133324 412 728

134767 135829 36 952 136281 484 855

137317 49 609 844 138028 182 139589

140133 51 142971 143024 347 144737 870

97 146293 670 785 991 147189 148212 45

59 423 775 808 149852

150046 746 151080

152827 153526 154435 155109 156100 487

157211 1 763 158280 411 69 740 159182

202 884

160107 405 518 653 161162 162027 163510

164463 884 998 165056 43 166542 167187

289 471 168143 661 830 169567

171387 716 949 58 172482 774 173478

174295 392 175640 934 59 176022 557 88

177596 696 179093 108 345 54

180290 181149 396 507 608 182272 688

969 183335 438 751 184649 808 50 185653

727 186353 187067 188428 189333 963

190577 871 192797 193066 108 194081

III ciągnięcie

Wygrane po 200 zł

691 841 75 2300 725 3855 937 4336 534

5526 6428 7298 695

10917 11308 524 12088 626 12156 335

16631 17320 858 18773 19800

20654 23490 733 24092 369 27213 792

28773 29513 41 951

31882 951 33315 34141 35557 36467

37251 38678 39744

40251 532 41481 953 42040 931 44303

702 45810 46619 47575 48894 984 49263

336 981

50369 52786 869 55244 963 56215 57400

59527

60049 61532 73 62181 803 949 63174

257 66803 67701 68641 783

70442 917 73693 74798 76298 364 915

77291 533 803 78189 898 964

81508 645 82462 83203 839 84347 890

87719 88864 95 89499

90009 92143 65 687 93556 800 94012 79

267 794 96096 376 97309 26 99533 617

100351 435 101085 615 38 805 103032

1048111 105151 827 965 107112 108267 513

44 89 640 915

110198 454 111447 112112 398 747 971

113302 114

SKANDAL W RODZINIE HABSBURGÓW

Arcyksiążę Leopold procesuje się z matką

„Habsburg przymiera głodem“

Arcyksiążę Leopold Habsburg — to brzmiało kiedyś zupełnie inaczej niż dzisiaj. Ale nawet w obecnych czasach, kiedy los tak okrutnie obchodzi się z dawnymi mocarzami, Wiedeń został zaskoczony wiadomością, iż arcyksiążę Leopold Habsburg poprostu przymiera głodem. „Jako?“, zadawano sobie pytanie, „przecież z Habsburgami nie jest jeszcze aż tak źle, żeby nie mieli z czego żyć?“

Wkrótce dowiedziano się, że bezpośredniego powodu nędzy arcyksięcia Leopolda, jednego z młodszych członków rodziny Habsburgów, należy szukać nie w dziedzinie politycznej, lecz w osobliwych stosunkach rodzinnych, o których Austriacy rozprawiają dziś z ogromnym ożywieniem. Trudno im się dziwić, bo istotnie ciekawe tajemnice rodzinne wwały na jaw, kiedy arcyksiążę wytoczył proces krewnym, przede wszystkim zaś rodzonnej matce, oskarżając ich o to, że pozostawiają go bez środków do życia.

Matka traktuje syna jak żebraka

Nie zadawałając się ogólnikowymi informacjami pewien dziennikarz, mający zwyczaj zawsze docierać do źródła, odwiedził arcyksięcia, aby usłyszeć od niego samego, kto krzywdzi biedaka, jak i dlaczego.

Kiedy zapukał do drzwi mieszkania ofiary niesnasek familijnych, otworzył mu niemal zupełnie łysy mężczyzna, z niewielkimi ciemnymi wąsikami, ubrany tylko ...w płaszcz kąpielowy. W takim stroju przyjął dziennikarza arcyksiążę Leopold Salwator Habsburg, brat stryjeczny arcyksięcia Ottona, pretendenta do tronu austriackiego i krewny króla rumuńskiego Karola.

„Przepraszam na chwileczkę“ rzekł zniechęcony i znikł. Po kilku minutach zjawiał się już w niebieskim garniturze w paski i czerwonych pantoflach domowych. Nie zapominał też o krawacie, który mimo pośpiechu zawiązał bez zarzutu.

Dopiero po tych przygotowaniach wdał się w rozmowę z dziennikarzem, któremu zwierzył się ze swoich kłopotów. Z oburzeniem skarżył się na matkę, postępującą z nim podobno w sposób wprost nieludzki. Stara arcyksiężna wyszła z burzy dziejowej obronną ręką: zachowała nie

tylko klejnoty rodzinne, lecz również winnice we Włoszech i posiadłości w Austrii. Ale syn ma z tego bardzo mało: matka daje mu tylko 7 szylingów dziennie, przy czym aby go upokorzyć, każe mu co dzień przychodzić po ten zasiłek, którego nie wypłaca mu nawet osobiście, lecz powierza tę czynność szwajcarowi lub kucharce. Słowem — traktuje syna jak żebraka.

Arcyksiążę dodał, iż niekiedy służba jego matki oświadczała mu, że nie otrzymała dla niego pieniędzy, i z litości dawała mu paczkę z żywnością.

Lepsza bieda niż -- posłuszeństwo

„Może by pan zechciał zajrzeć do mojej kuchni“, zaprosił arcyksiążę dziennikarza.

Przeszedłszy przez pokój odsunął szlafrok, wiszący na ścianie. Dziennikarz zobaczył półkę, a na niej małą maszynkę naftową, dwa jajka, przylepkę chleba, kawałek ciasta, dwa talerze, filiżankę, spodek i nie otwarty jeszcze słoik konfitur. Ponadto na parapecie okna stała butelka mleka, a obok niej leżała torebka z solą.

Pokazawszy to gospodarstwo arcyksiążę zaczął się żalić:

„Widzi pan, do czego doprowadziła mnie matka. A wszystkiemu jest winna krew burbońska, która płynie w jej żyłach. Burbonom zawsze się zdawało, że niech tylko zrobią ot tak (tu arcyksiążę wyprostował się i majestatycznie machnął ręką), a cały świat padnie przed nimi plackiem. Moja matka postępuje ze mną w ten sposób wyłącznie dla tego, że chce mnie zmusić do posłuszeństwa.

Czego matka żąda od niego, arcyksiążę dokładniej nie wyjaśnił; nie wiadomo więc dlaczego syn woli klepać biedę, niż okazać posłuszeństwo.

Habsburg -- gońcem w biurze filmowym

Jeżeli jednak tak ceni niezależność, to powinien chyba, zamiast przyjmować jałmużnę od złej matki, starać się zarobić na chleb. Arcyksiążę widocznie czuł, że gość ma tę uwagę na końcu języka, bo zaczął opowiadać, że po wojnie przez cztery lata pracował jako sprzedawca w firmie samochodowej, a następnie przez trzy lata był... gońcem w biurze filmowym i

rozwoził na motocyklu filmy do kinematografów.

„Ale przecież nie mogę stale się tym zajmować“, zawołał z oburzeniem. „Jestem Habsburg. Po Romanowych byliśmy najbogatszym domem panującym w Europie“.

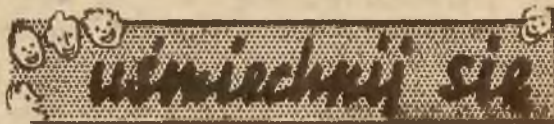
Nie opłaca się być Habsburgiem

Co było, a nie jest, nie pisze się w rejestr. Arcyksiążę Leopold opiera się też nie tylko na wspomnieniach, które trudno przetopić na pieniądze, lecz na teraźniejszej rzeczywistości.

Znów więc zaczął się rozwodzić nad majątkiem matki, który — według jego obliczeń — wynosi przeszło 5 milionów szylingów. Jeżeli matka jest tak bogata, syn powinien mieć zapewnione przyzwoite utrzymanie.

Nie przestając narzekać arcyksiążę, przeprosił dziennikarza, wyszedł razem z nim z domu. Był zaproszony na obiad do adwokata, który prowadzi jego proces z matką. Ale ledwo znalazłszy się na ulicy arcyks. nagle się odwrócił i pobiegł do mieszkania. Przypominał sobie, że nie zgasił małej lampki elektrycznej, jedynej w całym „apartamencie“, a jego budżet zmusza go do liczenia się z każdym groszem.

Doprawdy w dzisiejszych czasach nie opłaca się być Habsburgiem.

W URZĘDZIE

Interesant nie może trafić do pana naczelnika. Uprzejmy portier udziela wyjaśnień:

— Niech pan idzie na pierwsze piętro do pokoju z napisem „Wejście wzbronione“ potem na korytarz z napisem „Niema przejścia“ a potem, niech pan idzie do pokoju z tablicą „Bez zameldowania nie wchodzić“ niech pan idzie dalej, do następnego i tam gdzie będzie tabliczka „Zachować ciszę“ niech pan głośno krzyknie na woźnego który wprowadzi pana do naczelnika

SŁUSZNIE

— Słyszała pani, znaleziono list Napoleona do Józefiny

— Ach, ta poczta, ta poczta!...

KONSERWA

Jaśnie Oświecony, Książe dzwoni koło północy na lokaja:

— Janie, nie mogę zasnąć. Niech Jan policzy do tysiąca!

PEWNIK

— Kto zostanie pokonany w wojnie japońsko-chińskiej?

— Anglia!

LA KOMEDIA E FINITA

Rozmowa podsłuchana w jednym z urzędów so-wieckich:

— Głosowaliście wczoraj, towarzyszu Iwanow?

— Głosowałem, towarzyszu komisarzu.

— Jak głosowałeś?

— Zgodnie ze swymi przekonaniem

— A jakie są wasze przekonania?

— Tak jest, towarzyszu komisarzu!!!

Na Kremlu radość.

— 100 procent ludności za nami!

— Tak, tylko co zrobić z tymi 95 procentami, które są przeciw nam?

PATENT 1937!

Z uwagi na trudności, jakie następcza opanova nie prawideł nowej pisowni w zakresie przysłówków, zaleca się kilkakrotne przerobienie takiej o-tomnemochnicznej formułki:

„Przedtem“ i „potem“ pisze się tak jak przedtem, lecz „przy tym“ pisze się przedtem inaczey niż potem, podobnie jak „przy czym“, „po czym“ i „poza tym“. Jedyne „wtem“ i „natem“ — jak „przedtem“ i „potem“ — potestuje jednakże i przedtem i potem.

Nie dokończyła jeszcze tej swojej perory, gdy Bob rzucił się w szybkim tempie na jezdnię i za-trzymał się przed autem Harry'ego Knocka.

Piękny atleta protestował słabo, w końcu jednak wysiadł z samochodu rozglądając się trwożnie na wszystkie strony.

Wtedy Bob zamachnął się i uderzył wyższego od siebie o dwie głowy Knocka w twarz tak silnie że atleta zachwiał się.

Bob schował ręce do kieszeni i patrzył z uśmiechem za odjeżdżającym w beznadziejnej wściekłości, rozbitym i unicestwionym ostatecznie bożyszczem pięci pięknej.

W tym samym momencie podbiegła do literata Lucja i pocałowała dzielnego Boba na środku ulicy wśród oklasków licznych przechodniów.

Tego samego wieczoru odbyły się oficjalne za-ręczyny obojga.

Kiedy po uroczystościach zaręczynowych Bob mocno wstawiony wracał do domu około godz. 3-ej nad ranem w towarzystwie swego najlepszego przyjaciela, ten rzekł nagle:

— Wy tłumacz mi Bobie jedno.

— Co takiego — wybełkotał mocno nietrzeźwy powieściopisarz.

— Ciągłe jeszcze nie mogę pojąć, że ten Knock jest takim tchórzem.

— Jako?

— Dostał od ciebie w twarz i nie zareagował?

— To nie jest... wcale.. takie dziwne.. Knock, nie jest bynajmniej tchórzem... Sama jednak brutalna siła nie może iść w zawody z tęgim umysłem

— Nie rozumiem, co to wszystko ma znaczyć.

— Otóż widzisz, grałem z Knockiem w szachy...

— No dobrze, ale co to ma wspólnego z całą sprawą?

— Daj mi słowo honoru, że nikomu o tym nie powiesz.

— O czym?

— O mojej tajemnicy... wytłumaczę ci, jak doszło do tego, że uderzyłem go w twarz.

— A więc dobrze, masz moje słowo.

— Otóż musisz wiedzieć... że Knock jest... wcale dobrym szachistą.

— No i co?

— A więc spotkaliśmy się w Klubie Ekscentrycznym... zaproponowałem mu partię szachów. Zgodził się na to z ochotą. Pytam go: Braciszku, o co będziemy grać. A on mi mówi na to: „O co chcesz“. Wtedy wziąłem od niego słowo honoru i powiedziałem: „Zagramy o policzek. Ten kto przegra musi pozwolić, by zwycięzca uderzył go w twarz, kiedy i gdzie zechce“. Zgodził się na to. No i — ja wygrałem partię. Dzisiaj, kiedy podbiegł do niego do auta, powiedziałem: „Braciszku teraz dam ci w twarz!... Ponieważ on jest czło-wiekiem honoru, nie bronił się. Oto cała tajemnica, ale daj mi słowo, że nikomu nie nie powiesz,

WIADOMOŚCI SPORTOWE

Bokserzy Irlandii w Warszawie

Reprezentacja pięściarska Irlandii przybyła już do stolicy, gdzie rozegra dwa mecze. Poniżej przytaczamy rozmowę kierownika ekspedycji bokserów irlandzkich ze sprawozdawcą „Przeglądu Sportowego“.

Bokserzy Irlandii przyjechali we wtorek w nocy do Warszawy. Poza ósemką pięściarzy, jest 2 oficjów pp. Georg Sayers i Leydon. Pan Sayers jest faktycznym kierownikiem drużyny, a prezes okręgu Conod p. Leydon jest oficjalnym reprezentantem irlandzkiego Związku Bokserskiego.

Irlandczycy przyspieszyli swój wyjazd z Nijmegen, chcąc być lepiej przygotowani do spotkań z Warszawą.

Pan Sayers informuje nas, że przeciwko stolicy walczyć będzie drużyna w składzie: od muszej: Patrick Conolly, Myles Doyle, John Saunders, Ernie Smith, Sean Clancy, Michael Coffey, Richard Hearn, Joe Mc Mullan. Choć wystąpią oni w Warszawie pod nazwą Dublina, są właściwie reprezentacją narodową Irlandii; w tym składzie walczyli z Niemcami. W drużynie jest dwu policjantów: Smith i Hearn; trzech urzędników: Doyle, Saunders, Clancy dwu zawodowych żołnierzy: Conolly, Mullan i jeden elektryk Coffey. Tak oto przedstawiają się personalia wyspiarzy.

— Czym tłumaczyć porażkę waszą z Niemcami?

— Nie spodziewałem się, że podróż tak ujemnie wpłynie na formę moich chłopców. Niemcy bezwzględnie górowali nad nimi siłą fizyczną. Technicznie byliśmy lepsi. Siła ciosu Niemców zdecydowała o ich zwycięstwie. Szczególnie lekkie wagi były u nich bardzo groźne. I w Magdeburgu nie powiodło się nam, gdyż przegraliśmy 7:9. — Okolicznością łagodzącą jest również to, że walczyliśmy na obcym gruncie. Przekonany jestem, że w Dublinie nie ponieśliśmy tak wysokiej porażki, choć lojalnie przyznać muszę, że narodowa drużyna Niemiec była bardzo dobrze przygotowana.

To że Niemcy nas tak zdeklasowali nie świadczy jeszcze o naszej słabości. Postaramy się zaprezentować w stolicy boks, który smakoszom i entuzjastom pięściarstwa napewno przypadnie do gustu.

Zdajemy sobie sprawę, że Polacy są nie mniej groźni niż Niemcy. Nie widziałem was jeszcze w ringu, ale do Irlandii dotarły wiadomości z Mediolanu, że są bardzo niebezpieczni. W ogóle sport polski ma dobrą markę u nas i jest wysoko notowany.

Gdy irlandzki Związek Bokserski powierzył mi kierownictwo drużyny byłem z tego bardzo zadowolony. Tyle miłych rzeczy słyszałem o Polsce.

Z Warszawy wracamy bezpośrednio do kraju — gdyż chcemy zdążyć na święta Bożego Narodzenia — Jaki pan wynik typuje?

— Chcemy wygrać. Nigdy nie rezygnujemy ze zwycięstwa.

Wśród ósemki pięściarskiej gości, uwija się mały Conolly, pogromca mistrza Europy — Enekesa i Kaisera. Ta mała, ale silna mucha, zapytuje nas, kto będzie jego przeciwnikiem w teamie pierwszym. Gdy rzuciliśmy nazwisko Rotholca, nieco się speszył.

— Słyszałem, że to bardzo dobry bokser i ma piorunujący cios. Ja lubię walczyć z dobrymi zawodnikami.

— A ja znam pięściarzy polskich — wtrąca się Smith. Widziałem ich na mistrzostwach w Mediolanie. To są bardzo groźni pięściarze o silnym cioście. Poniosłem nawet porażkę z Woźniakiewiczem. Przegrałem z nim zasłużenie.

— Spotka się Pan z nim w niedzielę — wtrąca my.

— Kto wie — odpowiada Smith — czy po raz drugi nie będę musiał schylić czoła przed nim. Jest bardzo groźny. Najlepszy boks z Polaków po kazał jednak w Mediolanie Chmielewski.

Przeciwko nieszczerym samurajom... Wykrety w olimpijskich kopertach

Znany publicysta sportowy red. Jan Erdman zamieszcza w prasie warszawskiej ciekawą uwagę na temat mającej się odbyć Olimpiady w Tokio.

Z wilekiego gmachu Mantetsu w którym mieści się Komitet Organizacyjny Igrzysk Olimpijskich w Tokio, idą na świat szare koperty.

Jedna trafiła wczoraj do naszej redakcji. Przesyłka zawierała bliższe informacje o stadionie Meidzi, o terenach narciarskich w Sapporo oraz fotografię skośnookiego mandaryna. Zwykła pocztą!

Ale tym razem w kopercie tkwił jeszcze jeden zadrukowany arkusz. Mapa Chin! Trzy strony wykładu o postępowaniu brzydkich Chińczyków, którzy wywołali „zbrojny konflikt“ na Wschodzie.

Zdaje się, że taki chwyt bije wszystkie rekordy nieprawdy i nietaktu. Propaganda wojenna w każdej postaci razi i dokucza, a w kopertach Komitetu Olimpijskiego — gniewa i oburza.

Skoro już dzisiaj Japończycy nadużywają godła olimpijskiego dla zaskonienia imperialistycznych celów, powstają obawy, że coubertinowska idea wielkiego święta narodów zostanie w Tokio w niedopuszczalny sposób skarykaturowana i wykoszlawiona.

Japonia prowadzi wojnę, której nie ma odwagi po imieniu nazwać i za którą nie chce ponosić odpowiedzialności. Wykrety w olimpijskich kopertach nie spełniają zadania, przeciwnie — wzbudzają opinię przeciwko nieszczerym samurajom.

Przed kongresem olimpijskim w 1936 roku nasze pismo głosowało za oddaniem Igrzysk Japo-

nii. Przemawiała za tym sprawiedliwość wobec Azji i egoistyczne wyrachowanie, że reprezentacja Polski lepiej wypadnie na zawodach elity — niż przy ystarcu masowym.

Dziś nie podpisałibyśmy takiego artykułu. Do metod japońskich znęcała nas szara przesyłka z Mantetsu Building.

Przesyłka — propagandowa...

A więc Helsinki? Bo jeśli na kongresie w Kairo zapadnie uchwała o odebraniu Igrzysk Japonii to jako następca wchodzi w grę przede wszystkim (a może i — wyłącznie) stolica Finlandii.

Helsinki podejmują się zorganizować w ciągu pozostałych dwu lat Igrzysk. Nie będzie to Berlin ani Los Angeles... Ramy zawodów muszą być skromniejsze, ale wyniki będą lepsze, a atmosfera czystsza.

Ale opinia fińska też nie ma jednolitego oblicza. Największy biegacz wszystkich czasów Paavo Nurmi nie widzi możliwości urządzenia XII Olimpiady w swojej ojczyźnie.

— Igrzyska najbliższe odbędą się albo w Japonii, albo w ogóle nie dojdą do skutku. Helsinki nie potrzebują Olimpiady. Nasz sport da sobie radę również i bez Igrzysk, a odpadną znaczne kłopoty finansowe. Z tymi Igrzyskami nie trzeba przesadzać. Nie odczuwam żadnej konieczności, żeby zawody te odbyły się ausgerechnet w Finlandii.

Tako rzecz mówił Nurmi. Jego oświadczenie może załamać akcję przygotowawczą, zwłaszcza w Finlandii. Może byłoby lepiej, żeby milczał, mil-

WĘDRÓWKI PIŁKARZY LIGOWYCH W KRAKOWIE

W krakowskim piłkarstwie rozpoczął się posezonowy okres wędrówek piłkarzy ligowych. Na razie ruch ten objął Garbarnię, która udzieliła zwolnienia Pazurkowi I. wielokrotnemu reprezentantowi Polski, Wilczkowi wiczowi, który wstępuje do Wisły, Zarembie oraz Riesnerowi. Ten ostatni ma wstąpić do Fabloku w Chrzanowie. Podobno napastnik Wisły Szewczyk stara się również o zwolnienie.

MISTRZOSTWA WARSZAWY W HOKEJU

O ile warunki atmosferyczne pozwolą, Warszawski Okręgowy Związek Hokeja na lodzie projektuje rozegranie pierwszych meczów hokejowych o mistrzostwo Warszawy w klasie A w dniu 19 bm. Walczyć mają Warszawianka z ŻASS i Skra z AZS.

Następne mecze odbyłyby się w dn. 21 bm. pomiędzy Skrą i Warszawianką i AZS. a ŻASS.

Dn. 23 bm. mają się odbyć spotkania AZS Warszawianka i ŻASS - Skra.

Równocześnie mają być rozegrane mecze drużyn rezerwowych. Dla zwycięskiej drużyny rezerw prezes WOZHL mjr. Korczyński ofiarował puchar jako nagrodę.

Szturmujemy obecnie p. Leydona oficjalnego reprezentanta irlandzkiego Zw. Boks., dlaczego cofnął swą rezygnację z organizacji mistrzostw Europy?

— Początkowo była taka koncepcja aby powierzone nam mistrzostwa Europy oddać Polsce. — Związek jednak zrewidował swą uchwałę. Jest to zupełnie zrozumiałe, że szanse Irlandii na obcym gruncie by się zmniejszyły. O tym przekonały nas ostatnio Niemcy, którzy u nas przegrali wysoko, a w domu u siebie rozgromili nas. Mając jednak taką okazję jak zorganizowanie mistrzostw Europy w Dublinie postanowiliśmy po przekalkulowa-

LISTA BOKSERSKICH MISTRZÓW ŚWIATA UNII EUROPEJSKIEJ

Międzynarodowa Federacja Bokserska (europejska) ogłosiła listę bokserskich mistrzów świata. Federacja europejska — jak wiadomo — nie uznaje mistrzów amerykańskich, a ci ostatni z kolei lekceważą mistrzów unii europejskiej. Lista unii europejskiej przedstawia się następująco:

waga musza — Angelmann (Francja)
waga kogucia — Sangchili (Hiszpania)
waga piórkowa — Holtzer (Francja)
waga lekka — Canzonery (Ameryka)
waga półśrednia — vacat
waga średnia — vacat
waga półciężka — Roth (Belgia)
waga ciężka — vacat

ANGIELSKIE KLUBY TENISOWE POD KONTROLĄ

Na dorocznym walnym zebraniu angielskiego związku tenisowego uchwalono 89 głosami przeciwko 1, że kluby, organizujące turnieje, muszą w ciągu 3 miesięcy po zakończeniu turnieju przedstawić zarządowi związku dokładny wykaz wydatków. Chodzi w tym wypadku, aby związek ściśle kontrolował amatorstwo swych klubów i sumy wydawane przez kluby na wyjazdy wybitnych tenisistów.

niu wszystkich kosztów zorganizować je u siebie. Tym samym przyczynimy się do jeszcze większego spopularyzowania pięściarstwa w Irlandii. — No i szanse na zdobycie kilku tytułów wzrosną. A właśnie ambicją Irlandii jest, aby na mistrzostwach Europy zdobyć kilka tytułów.

Do najbliższych mistrzostw Europy bardzo pilnie będziemy się przygotowywać, aby odegrać dużą rolę.

Polsce sprawiliśmy zawód. To prawda. Zrewanżujemy się Polakom i na najbliższym kongresie gorąco popierać będziemy wniosek, aby Polska otrzymała mandat mistrzostw Europy w 1940 r.